

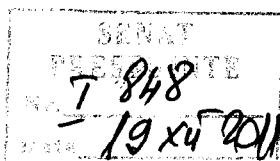

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
736/19.12.2011

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1585 A/2011

Domnului
VASILE BLAGA
PREȘEDINTELE SENATULUI

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICȚIONALĂ
7136
Nr...../.....19-12-2011

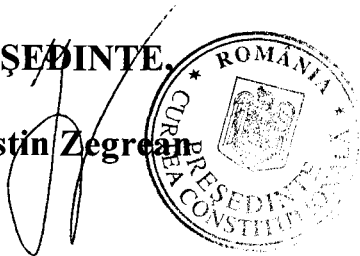
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiile Unite, cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

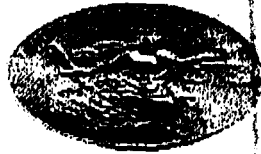
Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 10 ianuarie 2012, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 11 ianuarie 2012.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE.

Augustin Zegrean

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Președintelui

nos. 1585 A/2011

Str. Batistei, nr.25, sector 2, București,
Tel: 310.38.88, Fax: 310.38.16
www.scj.ro

Nr. 1816 din 16 decembrie 2011

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
7130 / 19-12-2011
Nr.....

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului Președinte Augustin Zegrean

Stimate domnule președinte,

În temeiul art. 146 lit.a din Constituția României vă transmitem Hotărârea nr. 1 din 16 decembrie 2011 a Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție vizând sesizarea Curții Constituționale în scopul de a se pronunța asupra constituționalității Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Cu aleasă considerație,

Judecător dr. Livia Dolina Stanciu

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

ROMANIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIILE UNITE

Hotărârea nr. 1
Ședința din 16 decembrie 2011

Sub președinția,

Doamnei judecător dr. Livia Doina Stanciu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. c) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a întrunit pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Sesizarea este legitimată constituțional de dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și de prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, care prevăd dreptul Înaltei Curți de Casație și Justiție de a sesiza Curtea Constituțională pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Din totalul de 97 judecători în funcție, au fost prezenți 74 judecători.

În urma discuțiilor ce au avut loc, deliberând, Secțiile Unite au hotărât să fie sesizată Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 99 lit. r), s) și ș) și art. 99¹ din Legea nr. 303/2004, astfel cum sunt prevăzute în *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*, în raport cu prevederile art. 20 alin. (2) și

art. 129 din Constituția României, precum și cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 44, art. 45, art. 46¹ și art. 47 din Legea nr. 317/2004, astfel cum sunt prevăzute în *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*, în raport cu prevederile art. 1 alin. (4), art. 124 alin. (3) și art. 133 alin. (1) din Constituția României, pentru următoarele considerente:

I. În conformitate cu dispozițiile art. 129 din Constituția României, dispoziții consacrate „folosirii căilor de atac”, „împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

„Condițiile legii” la care se referă dispozițiile constituționale ale art. 129 sunt prevăzute, în principal, în Codul de procedură civilă și în Codul de procedură penală.

Atât în art. 304 pct. 7 din Codul de procedură civilă, cât și în art. 385⁹ alin. (1) pct. 9 din Codul de procedură penală, nemotivarea hotărârilor judecătorești constituie motiv de casare a acestora și, prin urmare, motiv de exercitare a căii de atac a recursului, în sensul art. 129 din Constituția României.

Or, constituind motiv de exercitare a controlului judecătoresc cu privire la hotărârile judecătorești, lipsa motivării acestora nu poate reprezenta o abatere disciplinară în exercitarea activității magistratului. Hotărârea judecătorească, ca act esențial al înlăpturii justiției, poate face exclusiv obiectul controlului judecătoresc, prin exercitarea căilor de atac prevăzute de lege, cu respectarea prevederilor constituționale ale art. 129, iar nu obiectul acțiunii disciplinare.

Prin urmare, dispoziția art. 99 lit. r) din Legea nr. 303/2004, astfel cum este prevăzută în *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*, contravine art. 129 din Constituția României, întrucât atribuie caracterul de abatere disciplinară lipsei motivării hotărârilor judecătorești, deși aceasta constituie, potrivit legii, un motiv care permite declanșarea controlului judecătoresc, prin exercitarea căii de atac a recursului.

Totodată, nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii se cenzurează exclusiv de către instanțele de control, prin intermediul căilor de atac exercitate de părțile interesate și de Ministerul Public.

În consecință, transformarea acesteia într-o abatere disciplinară prin dispozițiile art. 99 lit. ș) din Legea nr. 303/2004, deși aparține, prin natura sa, activității de judecată desfășurate de instanțele de control judiciar, intră în contradicție cu art. 129 din Constituția României.

În plus, textul legii nu face distincție între situațiile de nerespectare a deciziilor Curții Constituționale sau a deciziilor pronunțate în interesul legii, deși se constată incidența lor, și situațiile în care, în mod motivat, se constată că o decizie a Curții Constituționale sau o decizie pronunțată în interesul legii nu este aplicabilă într-un caz dat.

Or, în această din urmă situație, fiind vorba despre un aspect ce vizează legalitatea hotărârii pronunțate, nu pot fi incidente dispozițiile privind răspunderea disciplinară, ci numai cele referitoare la controlul de legalitate, prin intermediul căilor de atac.

Neconstituționale sunt și dispozițiile art. 99¹ din Legea nr. 303/2004, care definesc noțiunile de rea-credință și gravă neglijență prin referire la încălcarea sau nesocotirea normelor de drept material ori procesual.

Așa cum s-a arătat și cu privire la art. 99 lit. r) și ș) din Legea nr. 303/2004, încălcarea sau nesocotirea normelor de drept material ori procesual poate fi analizată numai în cadrul judecării căilor de atac prevăzute de lege, nu și în cadrul procedurii disciplinare. Acest lucru face ca textul în discuție să contravină art. 129 din Constituția României, impunându-se punerea de acord a dispozițiilor care definesc cele două noțiuni cu norma constituțională.

De asemenea, dispoziția art. 99 lit. s) din Legea nr. 303/2004, care prevede abaterea disciplinară constând în „utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului ori motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de magistrat”, contravine prevederilor art. 20 alin. (2) din Constituția României raportat la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în

cea ce privește componenta referitoare la claritatea și previzibilitatea normelor juridice.

Formulările imprecise utilizate în dispoziția menționată, cum sunt „expresii inadecvate” sau „motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic”, nu respectă exigențele de claritate și previzibilitate pe care trebuie să le îndeplinească dispozițiile legale.

Așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 2 decembrie 2011, „principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, astfel cum reiese și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în Cauza Beyeler împotriva Italiei, paragraful 109, și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în Cauza Fener Rum Patrikligi contra Turciei, paragraful 70).”

În același sens, în considerentele Deciziei nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, Curtea Constituțională a reținut că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, „legea trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza S.W. împotriva Marii Britanii sau Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței).” În acest sens – reține în continuare Curtea Constituțională – Curtea Europeană a Drepturilor Omului „a remarcat că nu poate fi considerată *lege* decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita. Apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României).”

Or, dispoziția art. 99 lit. s) din Legea nr. 303/2004 nu întrunește aceste exigențe, contravenind art. 20 alin. (2) din Constituția României raportat la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

II. Constituția României, în dispozițiile art. 1 alin. (4), stabilește că „statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale.”

Reglementând principiile referitoare la înfăptuirea Justiției, dispozițiile constituționale ale art. 124 alin. (3) prevăd că „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.”

În strânsă legătură cu normele constituționale invocate, prevederile art. 133 alin. (1) din Constituția României stabilesc rolul Consiliului Superior al Magistraturii, de garant al independenței Justiției.

În contradicție cu dispozițiile art. 1 alin. (4), art. 124 alin. (3) și art. 133 alin. (1) din Constituția României, prevederile art. 44 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, astfel cum sunt prevăzute în *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*, conferă calitatea de titular al acțiunii disciplinare ministrului Justiției și președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, în cazul abaterilor disciplinare săvârșite de judecători, iar prevederile art. 44 alin. (3) din aceeași lege conferă calitatea de titular al acțiunii disciplinare ministrului Justiției și procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în cazul abaterilor disciplinare săvârșite de procurori.

Atribuind ministrului Justiției, ca membru al puterii executive, calitatea de titular al acțiunii disciplinare exercitate împotriva magistraților se încalcă principiul separației puterilor executive și judecătorească, consacrat în art. 1 alin. (4) din Constituția României, exercitarea acțiunii disciplinare constituind o ingerință în activitatea puterii judecătorești.

În același timp, conferirea calității de titular al acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor, atât ministrului Justiției, cât și președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, primul exercitând atribuții specifice puterii executive, iar cel de-al doilea atribuții de ordin administrativ, se încalcă principiul independenței judecătorilor, consfințit în art. 124 alin. (3) din Constituția României. Independența judecătorilor impune asigurarea, la nivel legislativ, a garanțiilor menite să protejeze actul de Justiție pe care aceștia îl înfăptuiesc de orice potențială imixtiune, independența judecătorilor fiind incompatibilă cu exercitarea acțiunii disciplinare împotriva acestora în modalitatea prevăzută în art. 44 alin. (2) și (3) din Legea nr. 317/2004.

Nu în ultimul rând, atribuirea calității de titular al acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor, ministrului justiției și președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și atribuirea calității de titular al acțiunii disciplinare împotriva procurorilor, ministrului justiției și procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție contravine art. 133 alin. (1) din Constituția României, care conferă exclusiv Consiliului Superior al Magistraturii rolul de garant al independenței justiției.

Exercitarea acțiunii disciplinare împotriva magistraților reprezintă o componentă esențială în îndeplinirea, de către Consiliul Superior al Magistraturii, a rolului său constituțional, de garant al independenței justiției.

Or, reglementarea cuprinsă în dispozițiile art. 44 alin. (2) și (3) din Legea nr. 317/2004, ca întreaga reglementare cuprinsă în art. 44, art. 45, art. 46¹ și art. 47 din aceeași lege, care detaliază modul de exercitare a acțiunii disciplinare de către ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, aduce atingere tocmai îndeplinirii rolului conferit de Constituția României Consiliului Superior al Magistraturii.

Garanțiile pe care legea trebuie să le prevadă, pentru a fi conformă cu principiul independenței judecătorilor și îndeplinirea rolului Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției, nu privesc numai sancționarea propriu-zisă a magistraților, ci și toate procedurile care pot avea ca efect sancționarea acestora, de la momentul inițial al exercitării acțiunii disciplinare.

Privită din această perspectivă, reglementarea criticată înlătură tocmai garanțiile privind independența judecătorilor și rolul Consiliului Superior al Magistraturii, pe care legea trebuie să le prevadă în derularea procedurilor disciplinare împotriva magistraților, cu consecința încălcării dispozițiilor art. 124 alin. (3) și art. 133 alin. (1) din Constituția României.

În consecință, pentru considerentele de mai sus, Înalta Curte de Casație și Justiție constituită în Secții Unite

HOTĂRĂȘTE

Sesizarea Curții Constituționale pentru a se pronunța asupra aspectelor de neconstituționalitate cuprinse în Legea pentru modificarea și completarea

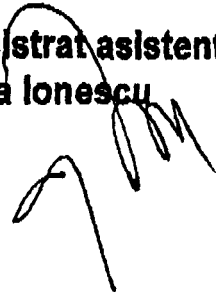
Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Anexăm în copie tabelele cu semnături.

Președinte
Judecător dr. Livia Dolna Stanclu

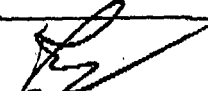
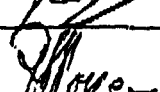
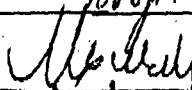
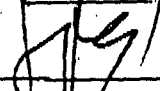

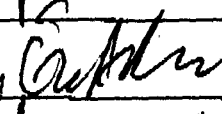
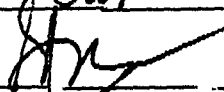

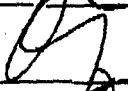
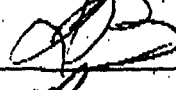
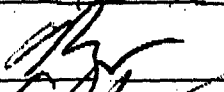

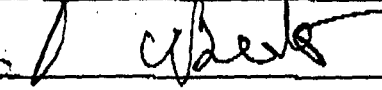

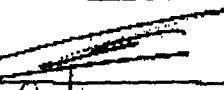
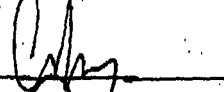

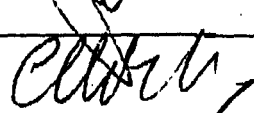

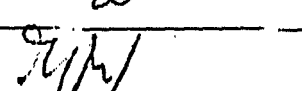
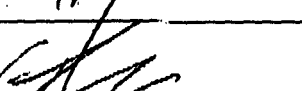
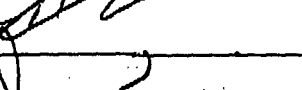
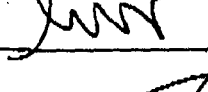

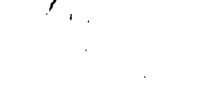
Prim magistrat asistent
Aneta Ionescu

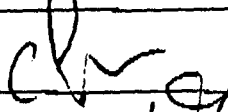
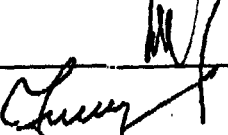
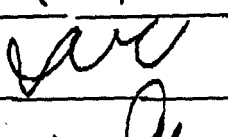
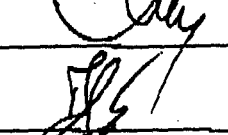
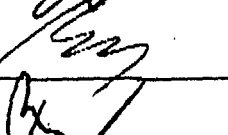
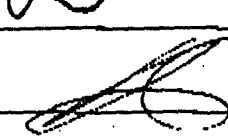
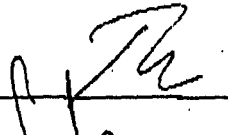
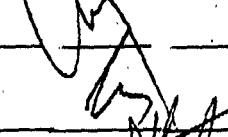
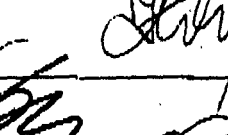
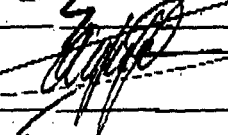
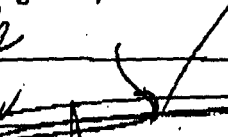
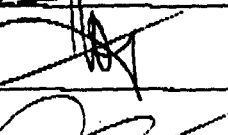

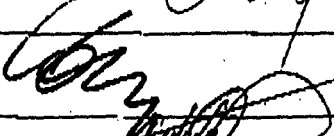
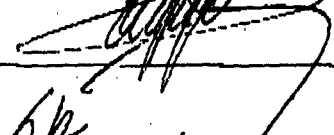

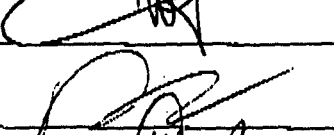

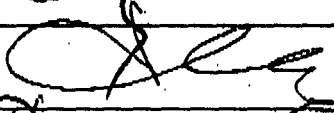
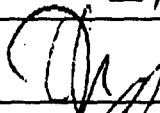
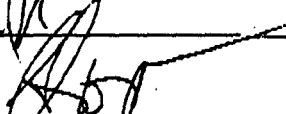
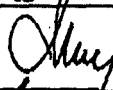
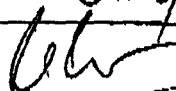

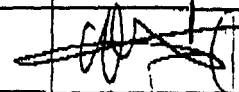
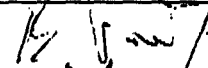

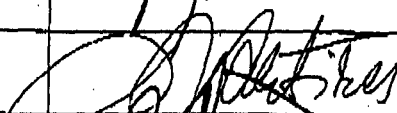
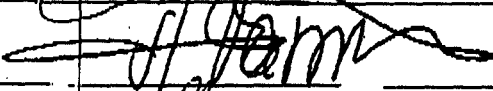

**ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE SI JUSTIȚIE
SECTII UNITE**

Ședința de la 16 decembrie 2011

Nr. crt.	Numele și prenumele judecătorului	Semnătura
1.	STANCIU LIVIA DOINA	
2.	POPA RODICA-AIDA	
3.	CURELEA LAVINIA	
4.	JÎJIE CORINA	
5.	BORDEA ADRIAN	
6.	ALBU EMANUEL	
7.	ARGHIR GEANINA-CRISTINA	
8.	BARBĂ IONEL	
9.	BARBĂLATĂ GEORGETA	
10.	BĂRBULESCU LIDIA	
11.	BOGASIU GABRIELA ELENA	
12.	BRĂNZAN CONSTANTIN	
13.	BUDĂ MARIAN	
14.	CANȚĂR ELENA	
15.	CÂRCEI ELENA	
16.	CÎRSTOCEA MARIANA	
17.	CHIOSEAUA ADRIANA	

18.	CONDOIU MINODORA	
19.	CONSTANDA ANDREIA LIANA	
20.	CORBU CORINA ALINA	
21.	COSMA RODICA	
22.	COSMA VIORICA	
23.	DASCALU ANA MARIA	
24.	DAVID MARIA	
25.	DOLACHE ILEANA IZABELA	
26.	DRAGOMIR FLORENTINA	
27.	DRAGOMIR IULIAN	
28.	DRAGNE ANGELA	
29.	DRĂGUȚ FLORENTIN SORIN	
30.	DUICAN DOINA	
31.	FLOAREA EI.ENA	
32.	FRUMUȘELU MAGDALENA CARMEN	
33.	GHENA MARIANA	
34.	GRIGORAȘ NINA ECATERINA	
35.	IACOB IOANA	
36.	IANCU ANA HERMINA	
37.	IANOȘI CARMEN MINODORA	

38.	ILIE CARMEN MARIA	
39.	IORDACHE MAGDALENA	
40.	LUNGEANU VIORICA	
41.	LUȚAC GHEORGHITA	
42.	LUZESCU CRISTINA	
43.	MACAVEI SORINELA ALINA	
44.	MARIN EUGENIA	
45.	MOGLAN RALUCA	
46.	MOTEA AURELIA	
47.	NĂSTASE TATIANA	
48.	NEGRILĂ GEORGETA CARMEN	
49.	NENIȚĂ SIMONA	
50.	NESTOR BEATRICE IOANA	
51.	OLARU MAURA	
52.	PANTEA PAULA	
53.	PĂUN LUIZA MARIA	
54.	PISTOL ȘTEFAN	
55.	POPA ROXANA	
56.	POPESCU DOINA	
57.	POPESCU MIRELA SORINA	

58.	POPESCU VERONICA CARMEN	
59.	POPOIAG ELENA CARMEN	
60.	PREDA POPESCU FLORENTINA	
61.	RUSU AURELIA	
62.	SĂRBU CARMEN	
63.	TARCEA CRISTINA	
64.	TĂBĂRCĂ MIHAELA	
65.	TEAU CARMEN TRĂNICA	
66.	TRESTIANU VIORICA	
67.	ȚÂNDĂRESCU BIANCA	
68.	ȚUCA ALINA IULIANA	
69.	VARTIRES DANA IARINA	
70.	VASILE ALIXANDRI	
71.	VIȘAN LILIANA	
72.	VOICU RODICA FLORICA	
73.	VRÂNCEANU ROMANIȚA ECATERINA	
74.	ZGLIMBEA LUMINIȚA	

ROMÂNIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

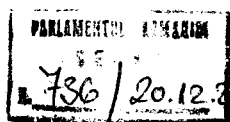
Telefon: (+40-21) 313-2531

Fax: (+40-21) 312-5480

Internet: <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

SG
A
Dosar nr.1591 A/2011

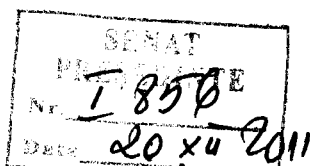

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ
7195 20-12-2011
Nr.

Domnului

VASILE BLAGA

PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 86 deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Social Democrat, cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 10 ianuarie 2012, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 11 ianuarie 2012.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE,

Augustin Zegrean

Los. 1591A/2011

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDIȚIONALĂ
7184 / 20-12-2011
Nr.

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Cabinet Secretar General

București, 20. 12. 2011
Nr. 51/6192

Domnului

**AUGUSTIN ZEGREAN
Președintele Curții Constituționale**

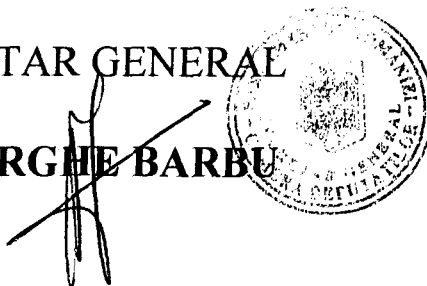
Stimate domnule președinte,

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea formulată de un număr de 86 deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Social Democrat, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

GHEORGHE BARBU

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Grup Parlamentar al Partidului Social Democrat

**Nr. 14/531
20 Decembrie 2011**

Către

Secretarul General al Camerei Deputaților

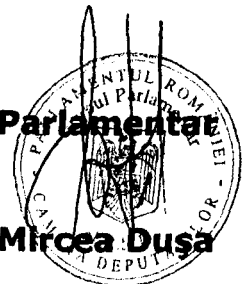
Domnul Gheorghe Barbu

*Dep. Legislativ
Adresa de transm.
la Curtea Constituțio.*

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, respectiv ale art. 11 alin. 1 parag. A lit. a) și ale art. 15 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm **Sesizarea** Grupului Parlamentar al Partidului Social Democrat cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu rugămintea de a fi înaintată la Curtea Constituțională.

Lider Grup Parlamentar

Mircea Dușa

CĂTRE:
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

**Palatul Parlamentului, Intrarea B1, București, Calea 13 Septembrie nr. 2,
sector 5**

SESIZARE

**cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr.
317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii**

Subsemnații, identificați în Anexa prezentei sesizări,

În exercitarea dreptului de a formula obiecții privind constituționalitatea legilor înainte de promulgare,

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, respectiv ale art. 11 alin. 1 parag. A lit. a) și ale art. 15 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (denumită în continuare și „Legea”) înainte de promulgare, pentru motivele pe care le expunem în continuare:

Legea încalcă, în ansamblul său, următoarele prevederi ale Constituției României:

Art. 124 alin. (2): Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

Art. 124 alin. (3): Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Art. 126 alin. (1): Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

Art. 126 alin. (3): Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

Art. 1 alin. (4): Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.

Art. 26 alin. (2): Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.

Art. 20 alin. (1): Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Art. 20 alin. (2): Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Art. 129: Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Art. 133 alin. (1): Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.

Art. 134: (1) Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiați, în condițiile legii.

(2) Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică. În aceste situații, ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu au drept de vot.

(3) Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară pot fi atacate la Înalta Curte de Casație și Justiție.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește și alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției.

Art. 125 alin. (2): Propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice.

Art. 16: (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

Din expunerea de motive la legea ce face obiectul prezentei sesizări, rezultă că necesitatea extinderii sferei sancțiunilor disciplinare s-ar impune deoarece din practica disciplinară recentă a Consiliului Superior al Magistraturii

rezultă că dispozițiile art. 99 din Legea 303/2004 nu acoperă o serie de comportamente ale magistraților care pot aduce atingere gravă prestigiului justiției și demnității funcției de magistrat, iar, pe de altă parte, ultimele Rapoarte ale Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu relevă faptul că o consolidare a răspunderii sistemului judiciar rămâne o provocare importantă recomandându-se luarea unor măsuri pentru consolidarea capacității și organizării inspecției judiciare. În consecință, **scopul declarat al legii este acela de a acoperi unele lacune dovedite de realități practice și de a consolida și eficientiza puterea inspecției judiciare, însă actul normativ în sine se îndepărtează mult de acest scop, urmărind de fapt, prin mai multe articole, o aservire a puterii judecătorești față de celelalte puteri ale statului printr-un amestec inadmisibil în actul de justiție.**

Astfel, efectul pe care această lege îl produce prin anumite reglementări extrem de periculoase este unul invers scopului declarat, respectiv o slăbire majoră a independenței justiției prin expunerea sa la un control concret al puterii executive, crearea unor jurisdicții paralele și înlocuirea controlului jurisdicțional al hotărârilor judecătorești cu un control disciplinar îndreptat direct împotriva judecătorului. Din această perspectivă, considerăm că actul normativ a fost elaborat cu încălcarea gravă a unor principii fundamentale edicate în Constituția României.

I. Cu referire la prima parte a Legii referitoare la modificările și completările la Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, legea reia, cu unele modificări, majoritatea abaterilor disciplinare existente la acest moment, elimină o abatere (respectiv pe cea prevăzută la art. 99 alin. 1) - „neîndeplinirea obligației privind transferarea normei de bază la instanța sau parchetul la care funcționează”), prevăzând, totodată, câteva abateri disciplinare noi, **prin al căror mod de reglementare se aduce atingere gravă principiului fundamental al înfăptuirii justiției de către magistrați imparțiali, independenți și supuși numai legii (consacrat prin dispozițiile art. 124 din Constituție), principiului înfăptuirii justiției doar prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege (consacrat prin dispozițiile art. 126 din Constituție), principiului separației puterilor în stat (consacrat prin dispozițiile art. 1 alin. 4 din Constituție), dar și prevederilor art. 129 din Constituție, conform căruia împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii, respectiv prevederilor art. 20 din Constituție care consacră prioritatea prevederilor internaționale în materia drepturilor fundamentale ale omului.**

Astfel, o abatere disciplinară poate sancționa doar acele conduite care nu privesc actul de justiție în sine, ci desfășurarea activității de sistem, exterioară judecății propriu-zise. Activitatea jurisdicțională, adică aplicarea normelor de drept material și procesual este rezervată exclusiv actului de justiție, hotărârile fiind supuse doar controlului judecătoresc prin sistemul căilor de atac, ordinare sau extraordinare.

Verificarea aplicării legii de către judecător (pentru a se aprecia încălcarea normei de drept material ori procesual) presupune repunerea în discuție a actului de judecată de către o autoritate care nu este judiciară sau care, chiar dacă în mod obișnuit desfășoară activitate de judecată, în cazul în care ar exercita o atribuție ca titular al acțiunii disciplinare nu ar mai funcționa ca instanță de judecată.

Se instituie, astfel, o „suprainstanță” care are dreptul să încalce principiul independenței judecătorului, autoritatea de lucru judecat și principiul separației puterilor în stat, analizând cum a fost interpretată și aplicată legea cu privire la o situație de fapt concretă, cu posibilul efect, în cazul sancționării disciplinare a magistratului, de a repune în discuție fondul cauzei.

Astfel, spre exemplu, efectele nu se rezumă decât în mod aparent la situația magistratului, întrucât sancționarea disciplinară a acestuia pentru abaterea prevăzută la art. 99 lit. t din proiect poate constitui temei pentru promovarea căii extraordinare de atac a revizuirii, în condițiile art. 322 pct. 4 Cod procedură civilă. Or, aceasta înseamnă că pe calea acțiunii disciplinare astfel exercitate s-ar putea ajunge indirect la o repunere în discuție a fondului cauzei, adică a unui proces soluționat irevocabil, încălcându-se în mod flagrant autoritatea de lucru judecat. Pe de altă parte, definițiile date de Legea relei-credințe (art. 99¹ nou introdus o definește astfel: „există *rea-credin*□ă atunci când judecătorul sau procurorul încalcă cu știință normele de drept material sau procesual, urmărind sau acceptând vătămarea unei persoane”) și gravei neglijențe (art. 99¹ nou introdus o definește astfel: „există *gravă neglijen*□ă atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material sau procesual”) cuprind noțiuni interpretabile - „nescuzabil, „neîndoielnic”.

Considerații similare se impun și în cazul abaterilor disciplinare reglementate la literale r) – „lipsa totală a motivării hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului, în condițiile legii”; s) – „utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului ori motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de magistrat” și s) - „nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii”.

Astfel, abaterile prevăzute la lit. r) – „lipsa totală a motivării hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului, în condițiile legii” - și s) – „utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului ori motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de magistrat” – privesc, în mod evident conținutul hotărârilor judecătorești care nu poate fi examinat decât prin intermediul căilor de atac.

În plus, abaterea reglementată la lit. r) - „nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în

soluționarea recursurilor în interesul legii” – presupune, de asemenea, verificarea judecării în fond. În plus, aceste decizii pot intra în conflict cu alte norme de drept internațional sau cu hotărâri ale instanțelor europene pentru care Constituția prevede aplicarea lor prioritărilor, conform art. 20. Așadar, o atare nerespectare își poate găsi o explicație legală – contradicția cu pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte, ce au prioritate, conform Constituției -, nefiind de acceptat ca verificări privind aceste aspecte să fie efectuate în afara activității jurisdicționale.

Respectarea de către judecător a unei decizii a Curții Constituționale sau a Înaltei Curți de Casație și Justiție este un aspect care nu are nicio legătură cu sfera disciplinară a răspunderii judecătorului ci cu modul de soluționare a fondului cauzei, chestiune asupra căreia singura abilitată a se pronunța este instanța de control judiciar.

A admite contrariul, a oferi inspecției judiciare posibilitatea de a efectua un control paralel asupra soluției pronunțate cu privire la fondul cauzei, eventual la solicitarea puterii executive (din moment ce titular al acțiunii disciplinare devine și Ministerul Justiției, componentă a executivului), echivalează cu o încălcare a independenței justiției. În această manieră, se creează premisele ca justiția să nu se mai realizeze numai prin instanțele judecătorești, prin aplicarea legii, cum impune art. 124 alin. 3 din Constituție, ci și prin inspecția judiciară care, printr-o cercetare disciplinară îndreptată „aparent” împotriva judecătorului va ajunge să realizeze în fapt un veritabil control de legalitate al hotărârii pronunțate.

Asigurând competența de a realiza un control de legalitate al hotărârii de fond, reglementarea noilor atribuții ale inspecției judiciare încalcă art. 126 alin. 1 din Constituție care prevede că justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești stabilite prin lege, nicidecum prin inspecția judiciară, transferând controlul de legalitate al hotărârii din sfera controlului jurisdicțional în cel disciplinar, administrativ, cu care de fapt nu are nicio legătură.

Așa cum a reținut și Consiliul Superior al Magistraturii în poziția exprimată asupra acestei legi, activitatea jurisdicțională, respectiv aplicarea normelor de drept material și procesual, este rezervată exclusiv actului de justiție, hotărârile putând fi supuse doar controlului jurisdicțional sub forma căilor de atac ordinare și extraordinare. Or, a verifica aplicarea legii de către judecător, pentru a se stabili dacă s-a respectat legea, presupune repunerea în discuție a actului de judecată de către o autoritate care nu este judiciară și nu desfășoară activitate de judecată, creionându-se astfel, așa cum am arătat și în precedent, o supra-instanță și o jurisdicție paralelă care ar putea chiar goli de conținut sfera atribuțiilor instanțelor de judecată. Se încalcă astfel art. 126 alin. 5 din Constituție care interzice înființarea unor instanțe extraordinare. În această jurisdicție paralelă, administrativă, menită să analizeze sfera disciplinară a răspunderii judecătorului, s-ar ajunge să fie analizate în concret drepturile deduse judecării instanței de drept comun, din perspectiva aplicării legii la situația de fapt determinată prin probatoriu. Practic, drepturile și libertățile persoanelor nu ar mai

fi analizate de instanțele independente și imparțiale, ci și de o jurisdicție administrativă, într-o procedură lipsită de echitate, sub controlul direct al executivului, titular al acțiunii disciplinare și nu arareori parte în proces.

A impune automat și de plano sub ghilotina sancționării disciplinare obligația judecătorului de a respecta deciziile Curții Constituționale și ale Înaltei Curți de Casație și Justiție reprezintă o încălcare a art. 124 alin. 3 teza a doua care prevede că judecătorul se supune numai legii. Într-o interpretare *per a contrario* a acestui text, deși e obligat să respecte, în condiții legii, deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în recursul în interesul legii și deciziile prin care se declară neconstituționalitatea unei legi de către Curtea Constituțională, judecătorul nu se poate supune în mod absolut decât legii, singura care poate sta la baza pronunțării unei hotărâri judecătorești.

Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțate în recurs în interesul legii vin să corecteze o practică neunitară rezultată dintr-o interpretare diferită a unei legi nu întotdeauna clare, indicând în abstract și nu în cadrul unui proces determinat soluția, respectiv interpretarea corectă a legii în anumite situații identice care au primit soluții diferite. Judecătorul cauzei și eventual cel investit cu soluționarea căii de atac (în măsura în care se declară o astfel de cale de atac ordinară sau extraordinară) este însă singurul abilitat în concret să verifice dacă în pricina cu care este investit este sau nu aplicabilă decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție (dacă sunt sau nu întrunite condițiile vizând situația de fapt și aplicarea textelor de lege interpretate în recursul în interesul legii) și dacă se impune să o respecte sub sancțiunea desființării hotărârii judecătorești.

Curtea Constituțională este o autoritate din afara sistemului judiciar, formată din persoane cu pregătire juridică superioară și de o înaltă competență profesională, numite de Camera Deputaților, Senat și Președintele României, după caz, și care garantează supremația constituției. Atribuția esențială a Curții Constituționale este aceea de a verifica în cadrul controlului *a priori* sau *a posteriori* compatibilitatea unei legi cu Constituția, verificare care se face întotdeauna în abstract, chiar dacă excepția de neconstituționalitate se invocă într-o cauză concretă (atunci când este vorba despre controlul *a posteriori*). În măsura în care Curtea Constituțională ajunge la concluzia că un act normativ sau o prevedere dintr-un act normativ încalcă Legea fundamentală va admite excepția de neconstituționalitate, iar efectul primordial al acestei decizii îl reprezintă crearea unei obligații stringente, afectate de un termen de 45 de zile, în sarcina Parlamentului sau a Guvernului de a pune în acord legea cu Constituția, respectiv de a o modifica astfel încât ea să respecte dispozițiile Legii fundamentale potrivit art. 147 alin. 1 din Constituție.

Prin urmare, aceste decizii creează în primul rând o obligație în sarcina puterii legislative și uneori executive, atunci când ea însăși legiferează, de a pune în acord legea cu Constituția. Desigur că o asemenea decizie trebuie respectată de instanțele de judecată în baza art. 147 alin. 4 din Constituție, dar, în considerarea și a dispozițiilor art. 124 alin. 3 din Constituție, în sensul că, supunându-se numai legii în pronunțarea unei hotărâri judecătorești, judecătorul

nu va putea pronunța o hotărâre în baza unui act normativ neconstituțional care și-a încetat efectele juridice, ceea ce echivalează până la un anumit punct cu o abrogare, o lipsire de efecte a dispoziției legale neconstituționale, însă în baza unui control special.

Instanța de contencios constituțional se pronunță la sesizarea cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor actului normativ criticat, fie din oficiu a instanțelor de judecată, fie la cererea unor părți din dosare sau a Avocatului Poporului, în cazul controlului posterior al constituționalității legilor. Stabilind constituționalitatea prevederilor criticate, Curtea Constituțională face o analiză în **abstract** a textelor legale, prin raportare la textele incidente din Legea fundamentală și, eventual, la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Spre deosebire de analiza făcută de Curtea Constituțională, instanțele investite cu soluționarea unei cereri fac o analiză în **concret** a incidenței textelor legale la o situație de fapt stabilită în urma administrării probatoriului. În efectuarea acestei analize, instanțele au obligația de a interpreta dispozițiile dreptului intern într-o asemenea manieră încât aplicarea legii să nu conducă la încălcarea drepturilor fundamentale ale părților, astfel cum au fost acestea creionate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Interpretarea dispozițiilor legale fie prin decizii ale Curții Constituționale, fie prin decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în recurs în interesul legii nu înlătură obligația instanțelor de a interpreta dispozițiile dreptului intern (astfel cum au fost ele interpretate de Curtea Constituțională și Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii) astfel încât aplicarea legii să nu conducă la încălcarea drepturilor fundamentale ale părților, consacrate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și dezvoltate jurisprudențial de către instanța de la Strasbourg.

Obligația de a efectua o astfel de analiză este expres stabilită de art. 20 din Constituție, care prevede că „dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi **interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile**”.

Totodată, este necesar de subliniat că obligativitatea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și prioritatea acestora față de dispozițiile contrare din legile interne trebuie raportată și la dispozițiile art. 148 din Constituție. Potrivit alin. 2 al acestui articol, „ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare”. Se observă totodată că atât Parlamentul, cât și Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează

aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului 2, așa cum stipulează alineatul 4 al aceluiași articol 148.

În conformitate cu dispozițiile art. 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene adoptată în 12 decembrie 2007 are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor, iar drepturile fundamentale, astfel cum sunt garantate prin Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și astfel cum rezultă din tradițiile constituționale comune ale statelor membre, constituie principii generale ale dreptului Uniunii.

Deciziile Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unui text legal sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, în sensul art. 147 alin. 4 din Constituție. În aceeași ordine de idei, deciziile Curții Constituționale în cazurile care privesc neconstituționalitatea unei legi înainte de promulgare sunt obligatorii pentru Parlament, care este obligat potrivit art. 147 alin. 2 din Legea Fundamentală să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor în acord cu decizia Curții Constituționale. În final, deciziile prin care se constată constituționalitatea unui tratat sau acord internațional sunt obligatorii în sensul că, potrivit art. 147 alin. 3 din Constituție, tratatul sau acordul respectiv nu mai poate face obiectul unei excepții de neconstituționalitate. Deciziile prin care se constată neconstituționalitatea unui tratat sau acord internațional sunt obligatorii în sensul că tratatul sau acordul respectiv nu poate fi ratificat, potrivit art. 147 alin. 3 teza a doua din Constituție.

Înțelegerea pe deplin a efectelor deciziilor Curții Constituționale este necesară, tocmai pentru a face o corectă aplicare a acestora. Astfel, nu s-ar putea reține ca având caracter general obligatoriu pentru viitor deciziile Curții Constituționale prin care se constată că un text legal criticat este în acord cu dispozițiile Constituției, deoarece o asemenea interpretare ar presupune ca niciodată Curtea să nu poată reveni asupra propriei jurisprudențe, fiind legată de constatările proprii anterioare. Totodată, se observă faptul că aceste decizii (prin care Curtea a constatat constituționalitatea unor anumite prevederi legale) nu reprezintă un fine de neprimire pentru soluționarea unor excepții de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții legale invocate în cauze ulterioare. Doar constatarea neconstituționalității unui text legal împiedică sesizarea Curții Constituționale cu o nouă excepție de neconstituționalitate a aceluiași text, așa cum prevede expres art. 29 alin. 3 din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

O astfel de reglementare este fundamentată pe necesitatea de a oferi Curții Constituționale posibilitatea de a analiza prin raportare la incidența mai multor articole din Constituție, și din perspective diferite, de la caz la caz (prin raportare la criticile formulate într-o cerere de sesizare), a constituționalității unui text legal, tocmai datorită faptului că nu întotdeauna posibilele valențe neconstituționale ale acestuia sunt evidente de la prima sesizare a Curții. Dealtfel, în practica instanței de contencios constituțional au existat mai multe

situații în care texte constatate anterior ca fiind constituționale să fie declarate neconstituționale, printr-un reviriment al jurisprudenței Curții.

În mod evident, interpretarea dată de Curtea Constituțională în deciziile prin care constată conformitatea cu dispozițiile Constituției a unui text legal nu poate fi ignorată, în sensul că nu s-ar putea înlătura această interpretare decât în situații excepționale, când interpretarea dată de instanța constituțională, urmată ad litteram în aplicarea legii la un caz concret, ar putea conduce la încălcări ale unor tratate internaționale la care și România este parte, precum Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. În acest context, se impune sublinierea din nou a faptului că interpretarea Curții Constituționale este întotdeauna o interpretare în abstracto a unui text legal, prin raportare la dispozițiile Constituției, astfel încât nu poate fi exclusă de plano posibilitatea ca aplicarea în concret a legii astfel interpretate cu privire la o situație de fapt determinată în urma cercetării judecătorești să fie contrară principiilor afirmate chiar de Curtea Constituțională în deciziile sale.

În situația în care există o astfel de contradicție între interpretarea dată în abstract textului legal de către Curtea Constituțională și efectele aplicării acestei interpretări într-o situație de fapt determinată, instanța are obligația de a face aplicarea dispozițiilor art. 20 din Constituție, citate mai sus, și de a da prioritate reglementării internaționale.

Este cu atât mai periculos a transfera în sfera răspunderii disciplinare aspecte de finețe juridică și de apreciere de fond legate de aplicabilitatea deciziilor Curții Constituționale sau ale Înaltei Curți de Casație și Justiție cu cât jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a dovedit că uneori nici aceste instanțe nu sunt infailibile, considerând neconformă Convenției interpretarea oferită de acestea. În acest context, a conferi prioritate, în plus sub sancțiunea răspunderii disciplinare, jurisprudenței acestor instanțe, în fața legii și mai ales a deciziilor pronunțate de cele două instanțe europene, constituie o încălcare a art. 20 alin. 2 din Constituție care impun judecătorului național ca, atunci când există neconcordanță între pactele și tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România e parte și dreptul intern, să acorde preferință reglementărilor internaționale în materia drepturilor omului, dacă acestea sunt mai favorabile. Desigur că o asemenea apreciere a aplicabilității Convențiilor internaționale și a jurisprudenței în interpretarea acestora cu preferință față de dreptul intern intră doar în competența judecătorului cauzei și poate fi verificată pe calea controlului jurisdicțional, însă nu poate intra în sfera răspunderii disciplinare.

Nu se poate face abstracție de dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care oferă justițiabilului dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe independente și imparțiale.

O instanță, respectiv un judecător cercetat pentru o soluție pronunțată (eventual în paralel cu promovarea căilor de atac împotriva acelei soluții, din

moment ce nu se face nicio mențiune în actul normativ cu privire la necesitatea suspendării cercetării disciplinare pe durata exercitării controlului judecătoresc) sub aparența unui control disciplinar, care însă reprezintă, așa cum am arătat mai sus, un veritabil control de legalitate al hotărârii exercitat de un organ administrativ din afara sferei instanțelor de judecată, încalcă toate garanțiile unui proces echitabil impuse de Convenție.

Nu putem să nu observăm că nici măcar instanța europeană nu își arogă dreptul de a verifica eventualele erori de interpretare a legii interne de către instanța națională. Astfel, în cauza **Rasidescu c. României** (39761/03, 15 septembrie 2009) reclamantii se plâneau de o interpretare eronată a dispozițiilor legii de către instanțele naționale, capăt de cerere care a fost respins de Curte într-o frază simplă: în măsura în care e competentă să analizeze plângerea formulată, Curtea nu a găsit nici o aparență de încălcare a art. 6 al Convenției. Într-o manieră mai explicită, în cauza **Natela Davidashvili c. Georgiei** (dec 22433/05, 12 mai 2009) Curtea a reținut că simplul fapt că un reclamant se plânge de rezultatul nefavorabil al procesului nu poate duce la admiterea cererii sale, deoarece **instanța europeană nu este o instanță de apel investită cu cenzurarea erorilor de fapt și de drept ale instanțelor naționale, ce au soluționat cauza înaintea sa, o a patra instanță care să rejudece cauza pe fond sau din perspectiva dreptului național**. Rezultă clar din raționamentul Curții că numai instanța de control judiciar poate face un control de legalitate al erorilor de fapt și de drept ale hotărârii pronunțate în fond, nici Curtea Europeană nu are o asemenea abilitate și cu atât mai puțin inspecția judiciară care nu este, în mod evident, o instanță independentă și imparțială, în sensul art. 6 din Convenție.

În jurisprudența sa, Curtea a refuzat să cenzureze soluții date de instanțele naționale și să le rediscute temeinicia. Astfel în cauza **Mgueladze c Georgiei** instanța națională a interpretat un articol de lege diferit de autoritățile administrative, bazându-se pe texte clare, pe o interpretare logică și sistematică, iar Curtea a reținut că în lipsa oricărui arbitrar, interpretarea nu părea manifest eronată și a subliniat din nou limitele competențelor sale, arătând explicit că nu îi revine Curții rolul de a soluționa din nou problemele de fond ale cauzei. În cauzele **Gurepka c Ucrainei** (61406/00 6 sept 2005) și **Goktas c Turciei** (66446/01 din 29 noiembrie 2007) Curtea a reținut că instanțele interne sunt mai bine plasate pentru a aprecia relevanța probelor pentru soluție și lor le revine rolul de a interpreta și aplica legea internă.

În consecință din jurisprudența constantă a Curții Europene rezultă că este atributul exclusiv al instanței interne interpretarea și aplicarea corectă a legii în cauza dedusă judecării.

Reglementarea sancțiunilor disciplinare prevăzute la art. 99 litera ș) și litera t) din proiectul de act normativ aduce o încălcare gravă independenței justiției ca o garanție a procesului echitabil.

Potrivit Principiilor de la Bangalore privind conduita judiciară, independența justiției este premisa statului de drept și o garanție fundamentală a procesului echitabil. Drept consecință, judecătorul va apăra și va servi ca exemplu de independență a justiției atât sub aspect individual cât și sub aspect instituțional.

Independența instituțională a judecătorului înseamnă că acesta face parte dintr-un corp judecătoresc autonom și nu poate fi supus unor influențe externe și nicio forță nu poate fi abilitată să se amestece în chestiuni ce țin direct și imediat de atribuțiile de judecată. Astfel, este esențial pentru independența justiției și pentru păstrarea încrederii populației în sistemul de justiție ca nici executivul, nici legislativul și nici judecătorul să nu dea impresia că deciziile judecătorești ar putea fi astfel influențate.

Judecătorul are obligația de a aplica legea așa cum o înțelege pe baza propriei evaluări a faptelor și fără a ține cont dacă decizia finală va fi populară sau nu.

Un element esențial al independenței instituționale a judecătorului este acela că acesta este independent de Guvern și nu poate fi supus unor intervenții arbitrare din partea executivului, într-o manieră care să afecteze independența justiției.

Nu putem să nu subliniem faptul că posibilitatea de a iniția un control administrativ paralel al soluțiilor pronunțate de instanțele de judecată, posibilitate oferită și executivului prin acest act normativ, cu finalitatea cenzurării soluției în sfera răspunderii disciplinare a judecătorului, de către un organism ce nu întrunește cerințele de independență și imparțialitate prevăzute de Constituție și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, reprezintă în fapt o intervenție arbitrară din partea executivului, afectând direct independența instanțelor judecătorești, ca garanție a unui proces echitabil.

În egală măsură Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene se impune a fi respectată de judecătorul național chiar înaintea dreptului intern, inclusiv lipsind de efecte dispozițiile contrare din dreptul intern, ținând cont de efectul direct și supremația dreptului comunitar.

Judecătorul național este obligat să acorde prioritate dreptului comunitar față de dreptul intern, așa cum a reținut Curtea de Justiție în cauza **Handelsgesellschaft mbH**, „dreptul născut din tratat, izvor de drept autonom, nu poate prin natura sa să fie înlăturat prin norme de drept național, oricare ar fi acestea, fără a-și pierde caracterul comunitar iar invocarea atingerii aduse fie drepturilor fundamentale, astfel cum sunt prevăzute de Constituția unui stat membru, fie principiile unui structuri constituționale naționale, nu poate afecta validitatea unui act al Comunității sau efectul acestuia pe teritoriul statului respectiv”.

Prin urmare, dreptul comunitar trebuie să prevaleze oricăror alte norme interne, inclusiv normelor constituționale, judecătorul național fiind obligat să le aplice cu preferință.

În cauza **Simmenthal**, Curtea a decis că instanța națională, care trebuie să aplice în cadrul competenței sale, dispozițiile de drept comunitar are obligația de a asigura efectul deplin al acestor norme, înlăturând dacă este necesar, din oficiu aplicarea oricărei dispoziții contrare a legislației naționale, chiar ulterioare, fără a fi necesar să solicite sau să aștepte înlăturarea prealabilă a acestora pe cale legislativă sau pe orice alt procedeu constituțional.

Rezumând, Curtea de Justiție impune judecătorului național să aplice dreptul comunitar chiar dacă acesta contravine dreptului intern și fără a aștepta soluționarea unui procedeu constituțional, or în măsura în care judecătorul național riscă o sancțiune disciplinară pentru nerespectarea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție sau deciziilor Curții Constituționale, se va afla într-o situație inacceptabilă de presiune din partea executivului, având de ales între a accepta propria sancționare disciplinară pentru încălcarea deciziilor instanțelor naționale menționate mai sus (posibilitate aflată la îndemâna executivului) sau a accepta posibilitatea ca statul să fie sancționat pentru încălcarea principiilor derivate din jurisprudența instanțelor europene. Un judecător aflat permanent în fața unei astfel de alegeri nu poate fi considerat în afara oricăror influențe, iar aparența de independență și imparțialitate ar fi grav afectată, la fel și dreptul la un proces echitabil.

Revenind la prevederile art. 99¹ - (1) Există rea - credință atunci când judecătorul sau procurorul încalcă cu știință normele de drept material sau procesual, urmărind sau acceptând vătămarea unei persoane; (2) Există gravă neglijență atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material sau procesual – considerăm că aceste texte încalcă art. 20, art. 124, art. 129, art. 133 alin. (1) din Constituție (expuse mai sus).

În primul rând, se constată că se procedează la definirea unor noțiuni (reaua credință și grava neglijență) prin intermediul altor noțiuni la fel de generale, de imprecise – *nescuzabil, neîndoielnic*. Or, așa cum arătam și mai sus, pentru a putea fi respectată de destinatarul cărui i se adresează, orice normă trebuie să fie previzibilă, în caz contrar încălcându-se dispozițiile art. 20 din Constituție (din perspectiva aceluiași considerente expuse anterior).

De altfel, în Avizul nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni privind Principiile și regulile care guvernează conduita profesională a judecătorilor, și în mod deosebit etica, comportamentele incompatibile și imparțialitatea (2002), se arată, printre altele, că „în fiecare țară statutul sau carta fundamentală aplicabilă judecătorilor trebuie să definească, pe cât posibil în *termeni clari*, faptele care pot duce la aplicarea unor sancțiuni disciplinare, ca și procedurile care trebuie urmate”.

În plus, reaua credință și grava neglijență sunt forme ale vinovăției, ca element subiectiv al abaterii disciplinare, dar în cadrul legii în discuție sunt definite prin elemente obiective („încălcarea” ori „nesocotirea” unor norme).

Spre exemplu, atât în actualul Cod penal, cât și în viitorul Cod penal, în ceea ce privește formele de vinovăție, definitorie este poziționarea subiectivă a făptuitorului, raportarea sa la rezultatele faptelor lui (pe care le prevede și le urmărește, le prevede și, deși nu le urmărește, le acceptă etc.).

Apoi, textele propuse presupun, practic, o reexaminare a unei hotărâri judecătorești, altfel decât prin intermediul căilor de atac, motiv pentru care reglementarea acestei abateri nu poate fi acceptată. Este de neconceput ca ulterior soluționării cauzei în mod definitiv, justițiabilului nemulțumit de soluția pe fond să i se deschidă o cale spre reluarea judecării prin invocarea nerespectării unor norme procedurale sau de drept material.

În privința aplicării normei de drept material, acesta este de fapt actul judecării, care nu poate fi verificat decât de către o altă instanță, prin intermediul căilor de atac, nu de către un organ administrativ, care nu poate cenzura în nici un fel hotărârea judecătorească.

Cercetarea unei astfel de abateri presupune efectuarea unei analize *pe fond* a soluției stabilite printr-o hotărâre judecătorească, *în afara căilor de atac prevăzute de lege*, încălcându-se astfel dispozițiile art. 129 din Constituție. În plus, această analiză ar urma să fie făcută într-o procedură administrativă și de către un organ administrativ – Consiliul Superior al Magistraturii, ajungându-se, pe cale indirectă, la instituirea unei „suprainstanțe”.

Prin posibilitatea cercetării și sancționării disciplinare a judecătorului pentru greșita aplicare a normelor de drept material și drept procesual se dă în competența acestei suprainstanțe, practic, verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor judecătorești, dat fiind că, în temeiul noilor dispoziții legale titularii acțiunii disciplinare și apoi Consiliul Superior al Magistraturii vor analiza dacă s-au respectat dispozițiile legale incidente într-o anumită cauză.

Astfel, hotărârile judecătorești sunt supuse doar controlului judiciar, în condițiile legii, conform articolului 129 din Constituția României. Ele sunt susceptibile de desființare, respectiv de casare, în ipoteza nerespectării normelor de drept material sau procesual, doar în căile de atac, promovate de părți sau Ministerul Public, în condițiile legii. Căile de atac sunt mijloace sau remedii juridice procesuale prin intermediul cărora se poate solicita verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor judecătorești și remedierea erorilor săvârșite. Prin intermediul căilor de atac se declanșează controlul judiciar, ce are ca obiect hotărâri pronunțate de organe care fac parte din același sistem de autorități publice.

Doar acest control al hotărârilor judecătorești este permis de dispozițiile constituționale; or, prevederea art. 99 lit. t) deschide calea unui control administrativ al hotărârilor judecătorești pronunțate.

Mai mult, faptul că judecătorii care au soluționat o anumită cauză au dat o soluție care ulterior a fost casată de către instanța de recurs, care poate reține

greșita aplicare a legii, va deschide calea acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor care au dat hotărârile în primă instanță și în apel, dat fiind că legea nu face nici o precizare legată de faptul că soluția irevocabilă este sau nu una temeinică și legală.

În același context, trebuie menționat și faptul că prin reglementarea legală criticată se ajunge la ignorarea autorității de lucru judecat. Or, România a fost condamnată la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în repetate rânduri pentru încălcarea autorității de lucru judecat - acesta fiind, de altfel, motivul pentru care au fost abrogate dispozițiile din codurile de procedură privind recursul în anulare.

Dispozițiile art. 99¹ contravin, de asemenea, principiului independenței justiției, consacrat de legislația internă (începând cu art. 124 alin. (3), art. 133 alin. (1) din Constituție), dar și de cea internațională.

Astfel, în legătură cu înțelesul noțiunii de independență a judecătorului, Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniștrilor către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile (adoptată de Comitetul Miniștrilor în 17 Noiembrie 2010, la cea de-a 1098-a întâlnire a delegațiilor miniștrilor) aduce o serie de clarificări, care sunt importante pentru a se argumenta susținerea în sensul că posibilitatea controlului unei hotărâri judecătorești doar prin intermediul căilor de atac și imposibilitatea unei infirmări prin control extrajudiciar a irevocabilității hotărârilor judecătorești este o componentă a independenței judecătorului.

„Deciziile judecătorilor nu pot face obiectul vreunei reanalizări, în afara procedurilor de atac sau de redeschidere a cauzei, așa cum sunt ele prevăzute de lege.

„Cu excepția deciziilor privind amnistia, grațierea sau altor măsuri similare, puterile executivă și legislativă nu pot lua decizii care să invalideze hotărâri judecătorești.”

Dat fiind că în cursul procedurii disciplinare judecătorul va trebui să își justifice soluția dată, în legătură cu care se pretinde că a fost săvârșită abaterea disciplinară, se ajunge la încălcarea prevederilor paragrafului 15 din aceeași recomandare, potrivit căruia „Hotărârile trebuie să fie motivate și pronunțate în mod public. Nu ar trebui să existe vreun alt mod în care judecătorii să fie obligați să-și justifice hotărârile.”

Trebuie precizat că la momentul modificării legii prin introducerea răspunderii disciplinare pentru nerespectarea normelor de drept procesual cu rea-credință sau gravă neglijență (art. 99 lit. h, în vechea redactare), Asociația Magistrilor din România a adresat Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni o scrisoare deschisă având ca obiect modificările aduse prin Legea nr. 356/2006 în materia răspunderii judecătorilor și procurorilor.

Asociația Europeană a Judecătorilor, având statut de observator în cadrul Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, a adoptat, cu ocazia reuniunii de la Siófok, din perioada 27 septembrie – 2 octombrie 2006, o rezoluție prin

care își exprima "adânca îngrijorare privind schimbările legislative recente din România".

Declarația Asociației Europene a Judecătorilor este în sensul că, în concordanță cu standardele europene privind independența judiciară (a se vedea spre exemplu Recomandarea Rec (1994)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor; Opinia nr. 1 a CCJE privind standardele privind independența sistemului judiciar și inamovibilitatea judecătorilor), procedurile disciplinare, precum și acțiunile în civil și penal privind judecătorii trebuie să conțină garanții că protejează pe deplin independența judecătorilor, prin excluderea oricăror forme de control administrativ a hotărârilor.

Subiectul răspunderii civile, penale și disciplinare a judecătorilor a fost dezbătut de către Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni în Opinia nr. 3 (2001) privind principiile și regulile care guvernează comportamentul profesional al judecătorilor, în principal etica, comportamentul neadecvat și imparțialitatea.

În conformitate cu Opinia menționată mai sus, Consiliul a statuat că judecătorii trebuie să se bucure de libertate absolută în ceea ce privește răspunderea pentru fapte îndeplinite în exercitarea cu bună credință a atribuțiilor lor. Erorile judiciare, privind fie procedura, fie jurisdicția, comise în aplicarea legii sau în evaluarea probelor, trebuie rezolvate prin recurgerea la apel; alte erori judiciare care nu pot fi rectificate în acest mod (spre exemplu, întârzierea în soluționarea unei cauze), ar putea duce cel mult la o plângere împotriva statului.

Potrivit aceleiași Opinii, "nu este adecvat pentru un judecător să fie expus, în exercitarea atribuțiilor sale, unei răspunderi individuale, decât în cazul unei greșeli voite".

Sanționarea disciplinară a judecătorului pentru exercitarea funcției cu rea-credință și gravă neglijență, în sensul încălcării grave a normei de drept material sau procedural nu face altceva decât să transfere răspunderea statului pentru erori judiciare direct în sarcina judecătorului fără un proces echitabil.

În cauza *Kobler c Austriei*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene explică foarte detaliat condițiile și modalitatea de angajare a răspunderii statului pentru erori judiciare arătând și faptul că aceasta nu poate aduce atingere autorității de lucru judecat și nici independenței justiției și că răspunderea statului nu echivalează cu răspunderea judecătorului. S-a arătat totodată că este de competența dreptului intern de a desemna instanța care să soluționeze litigiile pentru asemenea reparații iar în ceea ce privește condițiile în care un stat membru este obligat să repare prejudiciul cauzat persoanelor particulare prin încălcări ale dreptului comunitar care îi sunt imputabile, din jurisprudența Curții rezultă că acestea sunt în număr de trei, respectiv ca norma juridică încălcată are ca obiect să confere drepturi persoanelor particulare, ca încălcarea să fie suficient de gravă și ca există o legătură directă de cauzalitate între încălcarea obligației care revine statului și prejudiciul suferit de persoanele vătămate.

Rezultă deci că o încălcare gravă a unei norme de drept de către un judecător și care a produs o eroare judiciară, trebuie mai întâi constatată de o

instanță națională în condițiile unui proces echitabil, ca efect al antrenării răspunderii statului, stat care la rândul lui poate avea o acțiune subsidiară împotriva judecătorului dacă se stabilește într-un proces echitabil cu respectarea dreptului părților la apărare că judecătorul cauzei este cel care a încălcat norma de drept cu gravă neglijență sau rea credință.

A substitui acest întreg sistem de garanții procedurale cu un simplu control administrativ disciplinar înseamnă nu doar încălcarea gravă a Constituției, ci practic o anulare a independenței justiției și o consacrare legală a subordonării acesteia, ceea ce este inadmisibil.

Legislațiile statelor europene converg spre același principiu: inadmisibilitatea atragerii răspunderii disciplinare pentru conținutul hotărârilor judecătorești. Existența unui consens privind aplicarea acestui principiu la nivel european rezultă din Studiul comparativ de drept comunitar efectuat și pus la dispoziție odată cu proiectul de act normativ de către Inspekția Judiciară.

Lipsa de precizie a terminologiei utilizate, în special în materia definirii abaterilor disciplinare și a unor noțiuni precum „rea-credință” și „gravă neglijență” oferă practic o consacrare legală a controlului administrativ asupra hotărârilor pronunțate. Nu putem primi ca argument existența proiectului privind răspunderea materială în care se discută inserarea acelorași definiții ale noțiunilor respective, deoarece în materia răspunderii materiale aplicarea acestor noțiuni va fi făcută direct de către o instanță de judecată, și nu de către o autoritate administrativă.

La fel ca în cazul art. 99 litera ș), și în cazul art. 99 litera t) se pune problema încălcării art.124 alin. 3 din Constituție, fiind încălcată independența justiției prin faptul că stabilirea gravei neglijențe sau a exercitării funcției cu rea credință în analiza fondului unei cauze nu se realizează de o instanță judiciară ci de un organ disciplinar.

Se încalcă de asemenea art. 126 alin. 1 deoarece actul de justiție nu se va mai realiza de instanțele prevăzute de lege ci de un organ disciplinar care dobândește atribuții de control jurisdicțional și se încalcă și art. 20 alin. 2 din Constituție și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, alături de principiul supremației dreptului comunitar și al efectului direct al acestuia.

Referitor la introducerea condiției ”bunei reputații” prin dispozițiile art. 14 alin. (2) lit. c) din lege, considerăm că actuala reglementare conduce la încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată consacrat prin dispozițiile art. 26 din Constituție, în măsura în care legea nu face distincție între conduita generală (viața particulară) și comportamentul profesional (viața profesională) a magistraților și nu explică din punct de vedere juridic noțiunea în discuție, iar sensul comun, obișnuit, al acesteia implică un mare grad de subiectivism. Astfel, ar putea fi analizate în cadrul verificării

îndeplinirii condiției bune reputații inclusiv aspecte ce țin de viața intimă, familială și privată a magistratului, care să nu aibă nicio tangentă ori nicio consecință în privința profesiei, dar despre care să se aprecieze totuși (în lipsa oricăror dispoziții care să limiteze sau să circumscrie această apreciere) că afectează buna reputație a magistratului, încălcându-se astfel prevederile constituționale.

De altfel, așa cum s-a arătat în Raportul RECJ (Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare) asupra răspunderii din 2008, dat fiind riscul de ridicare a standardelor morale - astfel încât viețile particulare ale judecătorilor să fie „disciplinate” - este important ca, în situația în care viața particulară nu are niciun impact asupra sferei profesionale, să se facă o distincție între cele două, ba chiar să fie exclusă din cadrul răspunderii disciplinare. Cu atât mai puțin s-ar putea dispune eliberarea din funcție a unui magistrat pe aceste considerente (cum se urmărește prin legea în discuție).

Astfel, și în forma actuală a legii este prevăzută condiția „bunei reputații”, însă doar pentru accesarea în profesie, articolul 12 prevăzând expres că „admiterea în magistratură a judecătorilor și procurorilor se face prin concurs, pe baza competenței profesionale, a aptitudinilor și a bune reputații”.

Includerea distinctă a acestei condiții în cuprinsul articolului 14 alin. (2) lit. c) face ca existența unei „bune reputații” să fie necesară pe toată durata desfășurării activității de magistrat, având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (1) lit. i) din lege neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a), c) și e) atrage după sine eliberarea din funcție a judecătorilor și procurorilor.

Noțiunea de „bună reputație” nu este definită de Legea nr. 303/2004, nici în forma în vigoare la acest moment și nici în legea ce face obiectul prezentei sesizări. Dacă ne raportăm la sensul comun al noțiunii - „părere publică favorabilă despre cineva” - este de netăgăduit că atât la momentul intrării în profesie, cât și ulterior, pe parcursul desfășurării activității, un magistrat, în calitatea sa de reprezentant al autorității judecătorești, trebuie să se bucure de o „bună reputație”. Este însă discutabil dacă această „parere publică” trebuie înțeleasă ca referindu-se la conduita generală a unei persoane sau, dimpotrivă, doar la comportamentul profesional al acesteia, tocmai de aceea fiind necesare clarificări legislative. Trebuie menționat că în cazul altor dispoziții legale ce instituie condiția „bunei reputații” (cum este art. 4 alin. (2) lit. a) din O.U.G. nr. 90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate), s-a specificat în mod expres faptul că se are în vedere doar comportamentul profesional adecvat, tocmai pentru a nu se crea astfel de confuzii.

Ca atare, în condițiile în care legea nu explică din punct de vedere juridic noțiunea în discuție, iar sensul comun, obișnuit, al acesteia implică un mare grad de subiectivism, se ridică problema predictibilității legii, magistratul destinat al

normei necunoscând, obiectiv, căror repere trebuie să-și circumscrie conduita pentru a se bucura de o „bună reputație”.

Astfel, în jurisprudența CEDO dezvoltată în legătură cu interpretarea noțiunii de „lege” conținute de art. 6, art. 8, art. 9, art. 10 și altele din Convenție, unul dintre criteriile pe care trebuie să le îndeplinească o lege internă pentru a constitui baza unei măsuri luate de autorități, este previzibilitatea legii.

Previzibilitatea presupune ca norma în discuție să fie suficient de precisă spre a permite individului să-și regleze conduita în funcție de prescripțiile ei.

O lege previzibilă trebuie să definească întinderea și modalitățile de exercitare a funcțiilor autorităților publice competente în materie cu suficientă claritate pentru a proteja individul împotriva arbitrariului¹.

Or, în condițiile în care modificările aduse nu îndeplinesc această cerință a previzibilității, statuată de jurisprudența Curții de la Strasbourg, se încalcă dispozițiile constituționale menționate.

În plus, o astfel de lipsă a previzibilității legii nu poate fi acceptată nici prin prisma *consecințelor* pe care le antrenează neîndeplinirea cerinței bunei reputații, și anume eliberarea din funcție a judecătorului sau procurorului respectiv – art. 65 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 303/2004. Concret, un judecător sau un procuror poate fi eliberat din funcție pentru constatarea neîndeplinirii – la un moment dat al carierei sale – a condiției de bună reputație, fără însă ca reglementarea legală a acestei condiții să îndeplinească minime cerințe de predictibilitate.

Într-o astfel de situație, neavând conturate - obiectiv și fără echivoc - reperele cărora magistratul trebuie să-și conformeze conduita și în funcție de care autoritatea competentă apreciază asupra îndeplinirii sau nu a acestei condiții, se deschide indiscutabil calea arbitrariului și se înfrânge principiul previzibilității legii – încălcându-se, astfel, dispozițiile art. 20 din Constituție.

Neconstituționalitatea dispozițiilor analizate se răsfrânge asupra altor prevederi legale, și anume acelea ce reglementează procedura de verificare a sesizărilor referitoare la buna reputație a judecătorilor și procurorilor - art. 64¹² din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (articol nou introdus prin Art. II pct. 11). Altfel spus, neconstituționalitatea dispozițiilor substanțiale (art. 14 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare), atrage și neconstituționalitatea dispozițiilor procedurale (art. 64¹² din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

¹ *Christie v. Marea Britanie*, 27.06.1994; *Rotaru v. România*, 4.02.2000.

II. Cu referire la modificările și completările aduse Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, legea prevede modificări substanțiale cu privire la acțiunea disciplinară și la organizarea Inspecției Judiciare. Astfel, articolul 44 se modifică, alineatele 2 și 3 ale acestui articol având următorul cuprins:

„(3) Acțiunea disciplinară, în cazul abaterilor săvârșite de un judecător, se exercită de Inspecția Judiciară prin inspectorul judiciar, de ministrul Justiției sau de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(4) Acțiunea disciplinară, în cazul abaterilor săvârșite de procurori se exercită de Inspecția Judiciară prin inspectorul judiciar, de ministrul Justiției sau de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție”.

Tot astfel, la pct. 2 se prevede modificarea articolului 45, acesta având următorul cuprins:

„(1) În cazurile în care ministrul Justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt titulari ai acțiunii disciplinare, aceștia pot sesiza Inspecția Judiciară în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori.

(2) În cazul în care Inspecția Judiciară este titulară a acțiunii disciplinare, aceasta se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori.

(3) Aspectele semnalate potrivit alin. (1) și (2) sunt supuse unei verificări prealabile efectuate de inspectorii judiciari din cadrul Inspecției Judiciare, în cadrul căreia se stabilește dacă există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare. Verificările se efectuează în termen de cel mult 45 de zile de la data solicitării formulate de titularul acțiunii disciplinare potrivit alin. (1) sau de la data sesizării Inspecției Judiciare potrivit alin. (2). Inspectorul șef poate dispune prelungirea termenului de efectuare a verificării prealabile, cu cel mult 45 de zile, dacă există motive întemeiate care justifică această măsură.

(4) Dacă în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare:

a) inspectorul judiciar transmite, în termen de cel mult 10 zile de finalizarea acestora, ministrului Justiției, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție o propunere de clasare, dacă Inspecția Judiciară a fost sesizată în condițiile alin. (1);

b) sesizarea se clasează, iar rezultatul se comunică direct persoanei care a formulat sesizarea și persoanei vizate de sesizare, dacă Inspekția Judiciară a fost sesizată în condițiile alin. (2).

(5) Primind propunerea de clasare prevăzută la alin. (4) lit. a), ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție poate:

a) să dispună clasarea lucrării și comunicarea rezultatului persoanei care a formulat sesizarea și persoanei vizate de sesizare;

b) să solicite motivat completarea verificărilor prealabile, atunci când apreciază că acestea nu sunt complete. Completarea se efectuează de către inspectorul judiciar în termen de cel mult 30 de zile de la data când a fost solicitată de titularul acțiunii disciplinare;

c) să dispună începerea cercetării disciplinare prealabile.

(6) În cazul în care se constată că există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, inspectorul judiciar:

a) transmite autorului sesizării, în termen de 7 zile de la finalizarea verificării prealabile, propunerea de începere a cercetării disciplinare prealabile, dacă Inspekția Judiciară a fost sesizată în condițiile alin. (1);

b) dispune, prin rezoluție, începerea cercetării disciplinare prealabile, dacă Inspekția Judiciară a fost sesizată în condițiile alin. (2).

(7) Primind propunerea de începere a cercetării prealabile prevăzute la alin. (6) lit. a), ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție poate dispune începerea cercetării disciplinare prealabile.

(8) În situația în care mai multe sesizări privesc aceeași faptă și aceeași persoană, sesizările se conexează.”

Dispozițiile sus-menționate vin în contradicție cu art. 1 alin. (4), cu art. 124 alin. (3), art. 129, art. 133 și art. 134 din Constituție.

Articolul 44, în alineatele (2) și (3), prevede *extinderea sferei titularilor acțiunii disciplinare*, prin includerea, alături de Inspekția Judiciară (prin toți inspectorii judiciari), a Ministrului Justiției, a Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Subliniem că prin acordarea posibilității Ministerului Justiției de a promova acțiunea disciplinară se reduce autonomia Inspekției Judiciare și se încalcă independența justiției, precum și principiul separației puterilor în

stat, deoarece s-ar permite ca executivul să aibă o influență asupra declanșării mecanismului de răspundere disciplinară a magistraților. În acest fel, se creează premisele exercitării unor presiuni asupra judecătorilor, în special în cauzele în care autoritățile administrației publice au calitatea de părți.

Principiul separației puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală exclude posibilitatea ca un reprezentant al unei puteri în stat să aibă competențe în sfera de activitate a unei alte puteri, cu excepția situațiilor în care chiar Constituția prevede expres această posibilitate. Acolo unde această întrepătrundere de atribuții este necesară, Constituția o reglementează în mod expres, sens în care exemplificăm textele constituționale privind: raporturile Parlamentului cu Guvernul, rolul reprezentanților unei puteri de numire în funcție a unor persoane care funcționează în sfera de competență a altei puteri, mijloacele prin care se exercită controlul actelor emise de una dintre puteri etc.

Limitele competențelor fiecărei puteri în stat sunt stabilite în capitolele corespunzătoare ale Titlului III din Constituție. În acest sens, articolul 102 din Capitolul III – „Guvernul”, prevede rolul și atribuțiile Guvernului. Aceste prevederi nu legitimează existența unor atribuții speciale în sfera altor puteri. În concret, printre aceste atribuții, nu se regăsește posibilitatea ca vreun membru al Guvernului, respectiv ministrul justiției, să exercite atribuții privind acțiunea disciplinară împotriva judecătorilor și procurorilor.

Atunci când legiuitorul constituant a înțeles să confere ministrului justiției, membru al Guvernului, un rol în sfera de competență a altei puteri decât cea executivă a făcut-o expres, așa cum este cazul articolelor 132 alin. (1), care se referă la autoritatea exercitată de către ministrul justiției asupra procurorilor și, respectiv, art. 133 alin. (2) lit. c) referitor la calitatea acestuia de membru al Consiliului Superior al Magistraturii sau teza finală a alineatului (2) al articolului 134, care interzice ministrului justiției dreptul de vot în cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește, prin secțiile sale rolul de instanță disciplinară în domeniul răspunderii disciplinare.

La aceste ședințe ale secțiilor ministrul justiției participă, însă, în calitate de membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii. Numai în etapa exprimării votului are o interdicție de a-și exprima opinia. Legea adoptată de Parlament, reglementând ca noi titulari ai acțiunii disciplinare tocmai pe ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, reunește, practic, atât atribuția acuzatorie, cât și pe cea de deliberare prin participarea acestor titulari la ședințele secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară.

În concluzie, Legea fundamentală reglementează cu mare rigurozitate competențele fiecărei puteri în stat și, mai ales, atribuțiile fiecărui reprezentant al unei puteri, în sfera unei alte puteri în stat, acolo unde însăși Constituția permite. Ministrul justiției are atribuții cu caracter strict administrativ în ceea ce privește instanțele judecătorești, referitoare la finanțarea și funcționarea din perspectiva necesităților tehnice și de infrastructură. Atribuțiile sale nu se pot referi la activitatea definitivă pentru autoritatea judecătorească, care este tocmai

„înfăptuirea justiției”, care înseamnă activitatea de pronunțare a unor hotărâri judecătorești de către judecători și a unor soluții de finalizare a activității de urmărire penală de către procurori. În consecință, controlul ministrului justiției asupra activității de esență a puterii judecătorești, prin intermediul folosirii acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor și procurorilor, prin care se pot verifica, în viziunea noii legi, inclusiv soluțiile pe fond date de judecători și procurori, nu este permis de Constituție.

În consecință, prin prisma principiului constituțional mai sus enunțat, raporturile constituționale dintre autoritățile statului cunosc implicări reciproce ale unora în sfera de activitate a altora, dar numai în limitele permise de Constituție, care prevede expres și mijloacele prin care se realizează echilibrul prin colaborare și control. Faptul că limitele acestui control nu pot fi într-atât de largi încât să permită interferența executivului în sfera răspunderii disciplinare a magistraților rezultă nu numai din inexistența unor dispoziții constituționale exprese, ci și din lipsa unui precedent legislativ care să prevadă vreo situație în care unui membru al uneia dintre puterile în stat i se recunoaște prin lege prerogativa promovării acțiunii disciplinare față de o persoană ce reprezintă o altă putere.

Într-o societate democratică nici miniștrii nu pot porni acțiunea disciplinară împotriva magistraților sau parlamentarilor, nici parlamentarii nu pot porni acțiunea disciplinară împotriva miniștrilor sau magistraților, nici magistrații nu pot porni acțiunea disciplinară împotriva miniștrilor sau parlamentarilor. Mai mult, în toate domeniile de activitate acțiunea disciplinară se exercită de către comisii de disciplină din interiorul sistemului. De exemplu, în cazul medicilor, acțiunea disciplinară o exercită comisiile de disciplină din cadrul Colegiului Medicilor și nu ministrul sănătății.

Prin faptul că o parte dintre competențele în materie disciplinară ale inspecției judiciare sunt preluate de către ministrul justiției, reprezentant al puterii executive, legea, în forma adoptată, instituie, în același timp, un mijloc de control al puterii executive asupra autorității judecătorești și, respectiv, o subminare a puterii acesteia din urmă.

Titular al acțiunii disciplinare ar trebui să rămână, ca și în prezent, comisiile de disciplină, formate din inspectori judiciari.

Așa cum am arătat și mai sus, art. 124 alin. (3) din Constituție prevede că „Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”, iar art. 129 statuează că: „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”.

Din aceste texte rezultă cu claritate existența unui singur mijloc prin care se poate realiza controlul asupra hotărârilor judecătorești, respectiv prin intermediul căilor de atac. Totuși, prin legea aprobată, care prevede inclusiv răspunderea disciplinară pentru greșita aplicare a normelor de drept material și procedural, se deschide unui reprezentant al executivului posibilitatea de a controla soluția de fond a unei cauze, prin folosirea acțiunii disciplinare împotriva judecătorului sau procurorului care a soluționat cauza. Acest mijloc rezidă în

faptul că titularul acțiunii disciplinare poate dispune cercetarea disciplinară și atunci când inspectorul judiciar ar considera că nu există indiciile unei abateri disciplinare și, în consecință, propune clasarea lucrării.

Instituția inspectorului judiciar a fost reglementată ca o garanție suplimentară privind independența justiției. Legea adoptată permite, prin textele criticate, ca actele pe care le întocmește inspectorul judiciar - o persoană care ar trebui să se bucure de independență - să fie lipsite de efectele pe care ar trebui să le aibă, respectiv după verificarea prealabilă, propunerea inspectorului poate primi oricare dintre soluțiile prevăzute de art. 45 alin. (5) în noua redactare, inspectorul neavând posibilitatea de a clasa personal lucrarea, ci va face doar o propunere titularului acțiunii. În acest sens, legea consacră o serie de inechități, atât între titularii acțiunii disciplinare, cât și între diversele categorii de petiționari, în funcție de calea pe care o vor urma, respectiv, dacă o persoană nemulțumită se adresează ministrului justiției și acesta sesizează inspecția judiciară, chiar dacă inspectorul propune clasarea, plângerea sa poate fi susținută în continuare de către ministrul justiției, care poate declanșa direct acțiunea disciplinară, chiar trecând peste propunerea de clasare formulată de inspector, în timp ce dacă plângerea este adresată direct inspecției judiciare, soluția de clasare a inspectorului nu trebuie confirmată de către o altă persoană. Această procedură prevăzută de legea aprobată vine în contradicție și cu principiul egalității în fața legii, consacrat de art. 16 din Constituție.

Pe de alta parte, dincolo de argumentele aduse referitoare la știrbirea independenței Inspectorului Judiciar, căruia i se ordonă completarea verificărilor de către ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, această imixtiune a puterii executive în puterea judecătorească deschide o cale de clasificare a tipurilor de sesizări privind abaterile disciplinare ca fiind de importanță diferită, dar nu în raport cu gravitatea sau temeinicia faptelor sesizate, ci în raport de titularul sesizării, ceea ce va conduce la un tratament diferit, inegal, al celor două tipuri de sesizări, încălcându-se astfel principiul constituțional al egalității în fața legii menționat mai sus.

Astfel, în timp ce pentru o sesizare formulată de un justițiabil către inspecție, inspectorul judiciar are capacitatea de a decide clasarea lucrării, pentru o sesizare formulată de ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție inspectorul nu mai are această capacitate.

În ceea ce privește atribuțiile titularilor acțiunii disciplinare, legea prevede, așa cum s-a arătat, puteri diferite pentru inspectorul judiciar, în funcție de modul în care se realizează sesizarea sa, dar, în etapa deciziei, unii titulari ai acțiunii disciplinare sunt mai abilitați decât alții: ministrul justiției, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se situează pe o poziție superioară inspectorului judiciar (titular, la rândul său, al acțiunii disciplinare), dat fiind faptul că soluția

propusă de inspectorul judiciar poate fi confirmată, infirmată sau chiar nesocotită de către ceilalți titulari ai acțiunii disciplinare.

Este de presupus că aceasta va determina o migrare a petiționarilor nemulțumiți de la Inspekția Judiciară către noii titulari care, justificat, vor fi percepuți ca având o mai mare forță în promovarea acțiunii disciplinare, prin posibilitatea de a cenzura propunerile inspectorului judiciar, în timp ce, dacă s-ar adresa direct Inspekției Judiciare, inspectorul ar putea hotărî singur clasarea sesizării. S-ar ajunge, astfel, în timp relativ scurt, ca Inspekția Judiciară să aibă un simplu rol de executant al dispozițiilor celorlalți titulari ai acțiunii disciplinare, finalitate opusă scopului declarat al proiectului, de întărire a independenței Inspekției Judiciare.

Textul art. 45 alin. (5) instituie, așadar, un control al ministrului justiției asupra activității inspectorilor judiciari. Instrumentul acțiunii disciplinare trebuie folosit cu echilibru și de către persoane imparțiale, neputând să se transforme într-un factor de presiune asupra judecătorului. Este de neconceput să se creeze premisele ca reprezentanții altei puteri în stat să aibă posibilitatea de a se îndrepta împotriva magistraților și de a încerca să-i influențeze, prin promovarea unor acțiuni disciplinare în legătură cu soluția dată în anumite tipuri de cauze, potrivit scopurilor dorite, prin folosirea subiectivă a acțiunii disciplinare. În aceste condiții, este afectată chiar independența de care trebuie să se bucure judecătorii, care decurge atât din elemente exterioare, cât și din elemente interioare, precum tensiunea psihică sub care decide judecătorul sau procurorul, decurgând din riscul de a i se declanșa o acțiune disciplinară atunci când trebuie să pronunțe soluția într-o anumită cauză.

Legea ce face obiectul prezentei sesizări nu prevede nici modul în care noii titulari „se autosesizează” de existența unei abateri. În mod normal, în afara cauzelor în care Ministerul Justiției este parte într-un dosar, nu există o prevedere legală care să permită ministrului justiției să verifice soluțiile din anumite dosare sau din toate, astfel încât acesta să se poată sesiza de săvârșirea anumitor abateri disciplinare. În mod corespunzător, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu excepția situațiilor în care are spre soluționare un dosar, nu este previzibil cum s-ar putea sesiza despre săvârșirea unei abateri disciplinare, altfel decât prin primirea unor memorii de la justițiabili sau prin sesizări formulate de către judecătorii Înaltei Curți privind greșelile colegilor. Cum atribuțiile Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nu par să fie limitate de legea în discuție la dosarele care se judecă în ultimă instanță la Înalta Curte de Casație și Justiție, atunci, despre o abatere disciplinară săvârșită într-o cauză în care hotărârea a rămas definitivă la instanțele inferioare în grad, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție nu ar putea să aibă cunoștință decât din petiții ale justițabililor. Atribuirea acestei competențe, de soluționare a petițiilor în afara cadrului unui proces judiciar, apare ca fiind neconstituțională, față de rolul acestei instanțe supreme de a înfăptui justiția și de a unifica practica (art. 126 din Constituție). Rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să rămână acela de a pronunța hotărârile irevocabile în materie disciplinară, nu de a

se implica, prin președintele său, în etape prealabile ale procedurii disciplinare. Aceasta cu atât mai mult cu cât, urmare a modificărilor recente ale Legii nr. 317/2004, inclusiv soluțiile de clasare dispuse de comisiile de disciplină pot fi atacate la instanța de contencios administrativ, recursul fiind judecat, în toate cazurile, de instanța supremă.

În ceea ce îl privește pe procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, acesta are, conform Codului de procedură penală, suficiente pârghii ca, prin intermediul subordonării ierarhice să prevină sau să înlăture eventualele efecte ale abaterilor disciplinare săvârșite de un procuror, câtă vreme acesta din urmă este pasibil de a fi sancționat pentru nerespectarea dispozițiilor date în scris și motivat de către superiorul său, iar un dosar poate fi „luat” de la procurorul de caz în spiritul Deciziei Curții Constituționale nr. 1058/2007.

Pe de altă parte, este de natură să conducă la încălcarea principiilor fundamentale ale independenței și imparțialității actuala reglementare a procedurii cercetării disciplinare. Astfel, efectuarea verificării prealabile, apoi declanșarea de către același inspector judiciar a acțiunii disciplinare, urmată de efectuarea cercetării disciplinare și sesizarea secției Consiliului tot de către acesta reprezintă o procedură care se îndepărtează de obiectivitatea procedurii prezente.

Actuala procedură a cercetării disciplinare corespunde atât nevoii de a se asigura independența, obiectivitatea și rigurozitatea în verificarea aspectelor sesizate de către orice persoană (inclusiv conducătorii instanțelor sau parchetelor), cât și garanțiile privind respectarea drepturilor persoanei cercetate.

În acest sens, actualele comisii de disciplină sunt formate din câte trei inspectori pentru fiecare serviciu de inspecție. Pe durata mandatului lor, membrii acestor comisii de disciplină nu pot desfășura decât activitatea specifică acestei calități. În consecință, subiectivismul în promovarea și susținerea unei acțiuni disciplinare promovată ulterior unei verificări prealabile pe care ar fi efectuat-o personal, așa cum se propune prin Lege, este exclus de actuala reglementare. Gradul de obiectivitate crește, dat fiind faptul că aceste comisii sunt colegiale, în timp ce în conformitate cu noile modificări, inspectorul judiciar singur ar decide parcurgerea tuturor etapelor.

Desigur, în același fel trebuie privită parcurgerea procedurii disciplinare atunci când titulari ar fi ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind previzibil că acolo unde, din convingerea că a fost săvârșită o abatere disciplinară, s-a declanșat prima etapă a verificării prealabile, iar inspectorul va propune clasarea lucrării, titularii acțiunii disciplinare care au făcut sesizarea vor fi mult mai motivați subiectiv să solicite inspectorului să completeze verificarea sau chiar să dispună începerea cercetării disciplinare prealabile.

Organismul autonom și independent care are ca atribuție selecția și cariera magistraților în România este Consiliul Superior al Magistraturii. Atribuțiile Consiliului sunt constituționale și nu este permis ca prin lege să se intre în conflict cu textele constituționale, prin introducerea unor competențe noi în materia răspunderii disciplinare pentru persoane sau instituții care nu au fost avute în vedere de legiuitorul constituant. Constituția României a fost revizuită în anul 2003, iar Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii au fost adoptate imediat după revizuirea Constituției de către Parlament în sensul voinței legiuitorului constituant.

Art. 125 alin. (2) din Constituția României revizuită prevede că:

„Propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice”.

Art. 134 alin. (2) din Constituție prevede rolul de instanță de judecată pe care Consiliul Superior al Magistraturii îl îndeplinește, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor.

Din aceste texte rezultă că „exclusivitatea” atribuțiilor privind sancționarea judecătorilor și procurorilor aparține Consiliului Superior al Magistraturii.

În concepția legiuitorului constituant, ministrul Justiției participă la ședințele secțiilor Consiliului în materie disciplinară în calitate de membru al Consiliului, chiar dacă nu are drept de vot, iar nu în calitate de titular al acțiunii disciplinare.

În această calitate, ministrul Justiției deține și exercită toate prerogativele funcției de judecată, lipsindu-i practic doar prerogativa votului. Astfel, ministrul Justiției participă la efectuarea cercetării judecătorești, la dezbateri și la deliberări, exprimându-și opiniile asupra problemelor în dezbateri, chiar dacă nu poate să participe direct, prin exprimarea unui vot, la procesul decizional.

Așadar, în reglementarea Constituției, participarea ministrului Justiției în procedura disciplinară este organic legată de calitatea sa de membru al Consiliului.

Implicarea ministrului Justiției, în orice altă formă, în procedura răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor nu este permisă de prevederile Legii fundamentale; în consecință, prevederile legale criticate sunt neconstituționale întrucât conferă ministrului Justiției calitatea de titular al acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor și procurorilor, pe care Legea fundamentală nu o recunoaște. Mai mult, reglementarea legală în discuție este în flagrantă contradicție cu reglementarea constituțională și din perspectiva faptului că reunește în privința aceleiași persoane atât funcția acuzatorie cât și pe cea de judecată, fapt inadmisibil în orice procedură judiciară guvernată de echitate și imparțialitate.

Argumentele expuse sunt valabile, în mod corespunzător, și în ceea ce-i privește pe ceilalți membri de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii, care dobândesc, la rândul lor, calitatea de titulari ai acțiunii disciplinare.

Limitele în care legea organică poate reglementa sunt numai cele stabilite de aceste dispoziții constituționale, de la care nu poate deroga și la care nu poate adăuga.

Mai mult, organizarea Inspecției Judiciare ca autoritate autonomă cu personalitate juridică este și ea de natură să conducă la știrbirea independenței justiției, având în vedere că rolul Inspecției Judiciare, de control asupra activității magistraților, face parte din activitatea mai amplă a Consiliului Superior al Magistraturii, în calitatea sa de garant al independenței justiției.

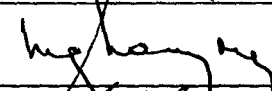

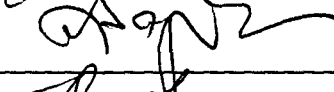
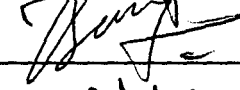
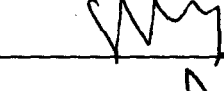

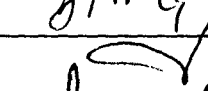
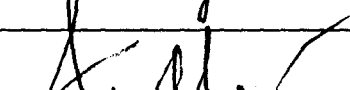
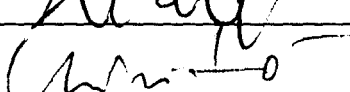

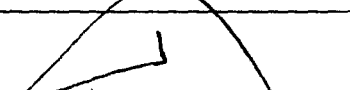
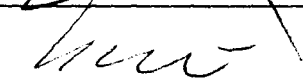

De asemenea, instituirea unor excepții de la interdicția solicitării sau primirii de către inspectorul șef al Inspecției Judiciare de instrucțiuni de la alte instituții, autorități sau persoane în realizarea atribuțiilor sale referitoare la declanșarea, desfășurarea și valorificarea controalelor, prin alin. (2) al art. 64⁵, este de natură să aducă atingere principiilor fundamentale ale independenței și imparțialității. Aceeași situație și în privința recrutării inspectorilor, care ar trebui să rămână atributul Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, nu doar al unei singure persoane - inspectorul șef, așa cum propune legea, similar tuturor celorlalte situații în care concursul este organizat de către acesta (excepție fac doar concursurile de admitere în magistratură, însă în cauză nu există similitudini cu acesta, deoarece inspectorii judiciari sunt selectați dintre magistrații care sunt deja în sistem și rămân, în continuare cu această calitate).

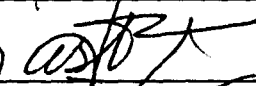
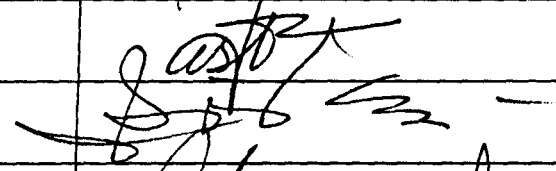
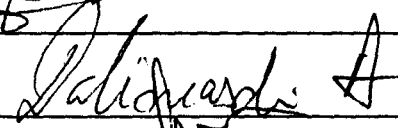
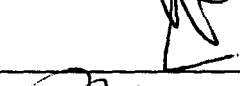
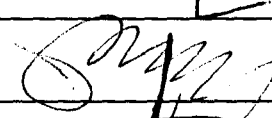
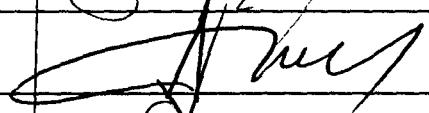

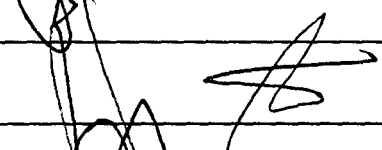

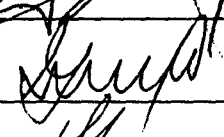
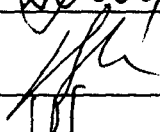

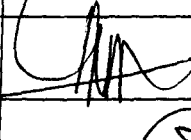
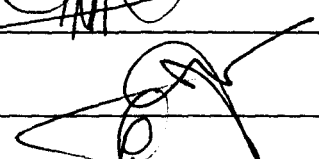
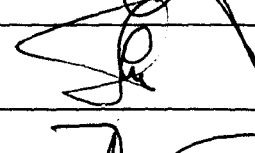

Tinand cont de cele mai sus-mentionate, consideram ca prevederile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii încalcă flagrant prevederile constituționale enumerate și redacte în partea de început a prezentei sesizări, motiv pentru care vă solicităm să constatați neconstituționalitatea acesteia.

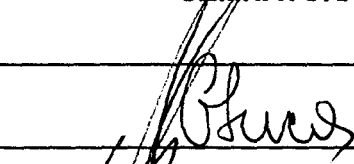

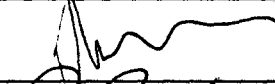
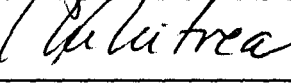

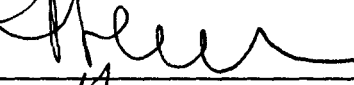
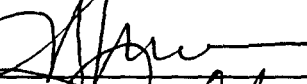
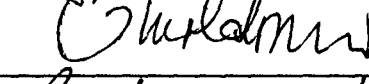
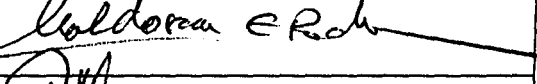
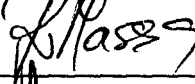

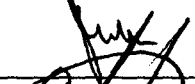

Cu stimă,

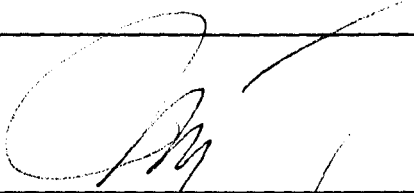
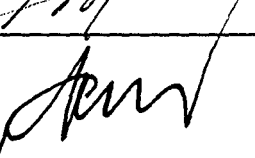
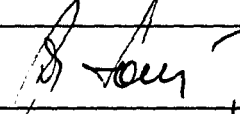
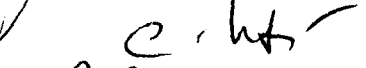
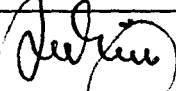

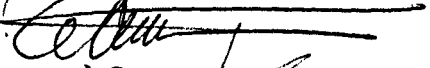
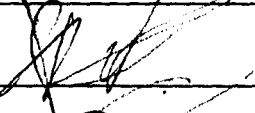
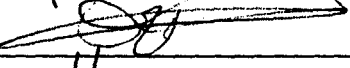
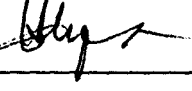
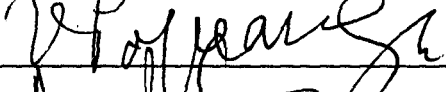
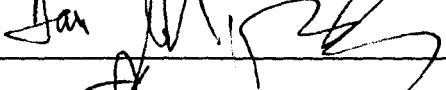

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

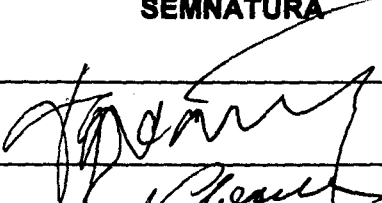
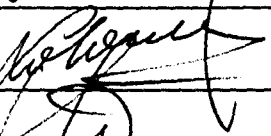
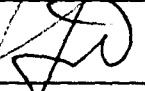
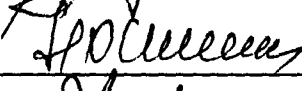
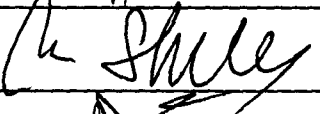
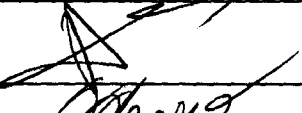

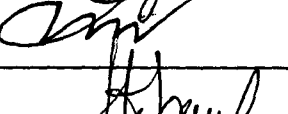
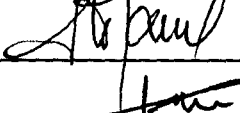
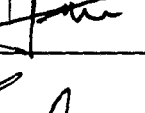
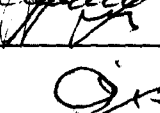
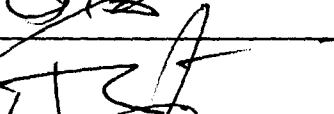
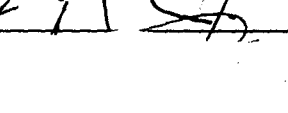
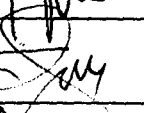
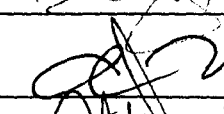
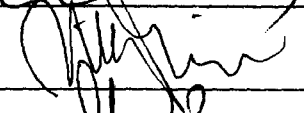

DEPUTAȚI PSD, SEMNATARI AI ÎNTRĂRII LA CURSUL
 CONSTITUȚIONAL CU PRIVIRE LA RECONSTITUȚIONALITATE
 LEGII P.T. MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR.
 303/2004 PRIVIND STATUTUL JUDECĂTORILOR ȘI
 PROCURORILOR ȘI A LEGII NR. 317/2004 PRIVIND
 CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
1.	ANA Gheorghe	
2.	ANTOCHI Gheorghe	
3.	BĂNICIOIU Nicolae	
4.	BEJINARIU Eugen	
5.	BLEOTU Vasile	
6.	BOABES Dumitru	
7.	BOBES Marin	
8.	BRĂTIANU Matei-Radu	
9.	BURCAU Doina	
10.	BURNEI Ion	
11.	CĂLIN Ion	
12.	CHIRITĂ Dumitru	
13.	CHISĂLITĂ Ion Narcis	
14.	CINDREA Ioan	
15.	CIOCAN Gheorghe	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
16.	COCLICI Radu Eugeniu	
17.	COVACI Dorel	
18.	CRISTEA Victor	
19.	DAMIAN Ioan	
20.	DOLINEASCHI Andrei	
21.	DRĂGHICI Mircea Gheorghe	
22.	DRĂGHICI Sonia Maria	
23.	DUMITRACHE Ileana-Cristina	
24.	DUMITRESCU Cristian-Sorin	
25.	DUMITRU Ion	
26.	DUSA Mircea	
27.	GEORGESCU Filip	
28.	GHIVECIU Marian	
29.	GLIGA Vasile Ghiorghe	
30.	GRAMA Horia	
31.	HREBENCIUC Viorel	
32.	IANCU Iulian	
33.	IORDACHE Florin	
34.	ITU Cornel	
35.	JIPA Florina-Ruxandra	

N. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
36.	LUCA Ciprian Florin	
37.	LUP Silvestru- Mircea	
38.	MACALEȚI Costică	
39.	MANDA Iulian Claudiu	
40.	MARINESCU Antonella	
41.	MARTIN Eduard-Stelian	
42.	MITREA Manuela	
43.	MOCANU Adrian	
44.	MOCANU Vasile	
45.	MOCIOALCĂ Ion	
46.	MOLDOVAN Carmen Ileana	
47.	MOLDOVAN Emil Radu	
48.	NASSAR Rodica	
49.	NĂSTASE Adrian	
50.	NEACSU Marian	
51.	NECHIFOR Cătălin Ioan	
52.	NEGOITĂ Robert Sorin	
53.	NICA Dan	
54.	NICA Nicolae-Ciprian	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
55.	NICULESCU-DUVĂZ Bogdan-Nicolae	
58.	NICULESCU-MIZIL STEFĂNESCU-THOME Oana	
57.	NISTOR Laurentiu	
58.	NITĂ Constantin	
59.	NOSA Iuliu	
60.	PANTIRU Tudor	
61.	PĂSLARU Florin Costin	
62.	PETRESCU Petre	
63.	PONTA Victor Viorel	
64.	POP Georgian	
65.	POPA Florian	
66.	POPEANGĂ Vasile	
67.	POPESCU Dan-Mircea	
68.	RĂTOI Neculai	
69.	RESMERITĂ Cornel Cristian	
70.	RIZEA Cristian	
71.	ROMAN Ioan Sorin	
72.	ROSCA Lucretia	

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNATURA
73.	SOCACIU Victor	
74.	SOLOMON Adrian	
75.	STAN Ioan	
76.	STAN Ion	
77.	STAN Nicolae	
78.	STANCIU Anghel	
79.	STRAGEA Sorin Constantin	
80.	SURUPĂCEANU Mugurel	
81.	STEFAN Viorel	
82.	TĂTARU Florin-Cristian	
83.	TEODORESCU Horia	
84.	TILVĂR Angel	
85.	TUDOSE Mihai	
86.		
87.	VASILICĂ Radu Costin	
88.	VLASE Petru Gabriel	
89.	VLĂDOIU Aurel	
90.	VOICU Mădălin-Stefan	
91.	ZGONEA Valeriu Stefan	